

د ځايي(ابوريجنل) او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونكيو د غږ په اړه ريفرنډم (ټولپوښتنه)

د آسټراليا خلک د ډيرو هيوادونو څخه راغلي، ډيري عقيدې لري او په ډيرو ژبو خبرې کوي. ځايي(ابوريجنل) او د توريس سټريټ ټاپو خلک د آسټراليا لومړني خلک دي او د 65,000 کلونو څخه د ډيري مودې راهيسې، دلته ژوند کوي. مگر د آسټراليا اساسي قانون د دوی ځانگړی دريځ په رسميت نه پېژني. له همدې امله د دې کال په وروستيو کې، موږ به وکولی شو ټولپوښتنې له لارې زموږ په اساسي قانون کې بدلون په پام کې ونيسو. ټول آسټراليان به د دې فرصت ولري چې زموږ په اساسي قانون کې به د ځايي(ابوريجنل) او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکي خلک د غږ له لارې وپېژني، چې دا ډاډ ترلاسه شي چې د دوي د مسلو په اړه چې پر دوی اغېزه کوي، واورېدل شي.

د زړه څخه د اولورو بيان (Uluru Statement from the Heart) څه شی دی؟

د 2017 په می کې، له 250 څخه ډير ځايي او توريس سټريټ ټاپو خلکو د زړه څخه د اولورو بيان خپور کړ. دا له موږ څخه غوښتنه کوي چې د ټول آسټراليا لپاره ښه راتلونکي رامینځته کړو او د آسټراليا په اساسي قانون کې د ځايي او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو غږ شامل کړو.

د ځايي او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو غږ څه شی دی؟

د ځايي او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو غږ د د ځايي او توريس سټريټ ټاپو خلکو لپاره يوه لاره ده چې حکومت ته د قوانينو او پاليسيو په اړه مشوره ورکړي چې پر دوی باندي اغېزه کوي.

ټولپوښتنه څه شی دی؟

ټولپوښتنه هغه وخت چې د رايه ورکونکي څخه غوښتل کېږي چې د يوې پوښتنې يا پوښتنو ته هو يا نه ځواب ووايي. د آسټراليا د اساسي قانون د بدلولو يوازینی لار د ټولپوښتنې له لارې ده.

څوک کولی شي په يوه ټولپوښتنه کې رايه ورکړي؟

يوازی هغه خلک چې د رايې ورکولو لپاره ثبت وي کولی شي په ټولپوښتنه کې برخه واخلي. په ټولپوښتنه کې رايه ورکول د ثبت شويو رای ورکونکو لپاره اجباري دي.

زه څرنگه په ريفرنډم(ټولپوښتنه) کې رايه ورکړم؟

ټولپوښتنه د ټاکنو په څېر ده. د رای ورکولو په ورځ، تاسو کولی شئ د رای ورکولو ځای ته لاړ شئ او خپله رايه د رايې ورکولو په پاڼه کې واچوئ.

د ټولپوښتنې پریکړه څنگه کېږي؟

د دې لپاره چې ټولپوښتنه بريالی شي، دوه گونی اکثریت ته اړتیا لري. دا پدې مانا ده چې لږترلږه په څلورو ایالتونو او په ټوله آسټراليا کې د رایو اکثریت وي.

کله به د ځايي(ابوريجنل) او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو د غږ ټولپوښتنه ترسره شي؟

د ځايي(ابوريجنل) او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو د غږ ټولپوښتنه به د دې کال په وروستيو کې ترسره شي.

د ځايي او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو د غږ ريفرنډم به کومه پوښتنه وکړي؟

"يو وړانديز شوی قانون: د آسټراليا د لومړي خلکو پېژندلو لپاره په اساسي قانون کې بدلون د ځايي او توريس سټريټ ټاپو خلکو غږ په رامینځته کولو سره. ايا تاسو دا وړانديز شوی بدلون منظور کوئ؟"

دا حقيقت پاته چا جوړه کړي ده؟

دا حقيقت پاته د Life Without Barriers, Reconciliation Australia, SNAICC – National Voice for our children, the Yes Alliance او Polaron Language Services په گډه هڅه جوړه شوي. دا ملگرتيا د ځايي او توريس سټريټ ټاپو اوسيدونکيو غږ ته د لاسرسي وړ مالوماتو په رامینځته کولو کې د مرستې لپاره رامینځته شوي.

زه نور مالومات چیرته ترلاسه کولی شم؟

The National Indigenous Australians Agency www.niaa.gov.au
SNAICC National Voice for our children www.snaicc.org.au
Reconciliation Australia www.reconciliation.org.au
First Peoples Disability Network www.fpdn.org.au

Life Without Barriers www.lwb.org.au
Yes 23 www.yes23.com.au
Polaron www.polaron.com.au
Have Your Say www.haveyoursay.net